

Doporučení, vzory a šablony pro úpravu preliminárií

Účelem tohoto dokumentu je shrnout doporučení pro zavádění jednotné úpravy vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP). Všechny vysoké školy mají již praxi s úpravou tištěných prací, proto je brán zřetel zejména na rozdíly při přechodu na odevzdávání prací v elektronické verzi.

Doporučení jsou rozdělena do dvou částí:

- v první jsou popsána preliminária VŠKP s konkrétními příklady,
- v druhé jsou shrnuty praktické tipy pro přípravu šablon definujících jednotnou úpravu VŠKP.

I. Preliminária

1. Titulní list

Titulní list je nedílnou součástí tištěné i elektronické verze VŠKP. Obsahuje povinné prvky sloužící pro rychlý přehled o dané VŠKP a svůj význam neztrácí ani v elektronické podobě. Obsahuje povinné prvky z metadatového záznamu.

Doporučení pro povinné prvky na titulní straně:

Název povinného prvku	Název metadatového prvku*
Název VŠKP	DC.title
Autor VŠKP	DC.creator
Datum vytvoření / odevzdání či podání VŠKP	DC.date.created
Typ VŠKP	DC.type
Přidělovaný akademický titul	Thesis.degree.name
Studijní program a Studijní obor	Thesis.degree.discipline
Instituce přidělující hodnost	thesis.degree.grantor
Osoby podílející se na vedení VŠKP	DC.contributor.advisor

Dále je doporučeno pro alternativní uvádění výše uvedených údajů v anglickém jazyce, popř. dalších jazycích, využít možnosti vkládání dvou verzí celého titulního listu.

* Vychází z dokumentu EVSKP-MS - Metadatový Soubor pro Elektronické Vysokoškolské Kvalifikační Práce v ČR (dostupný: <http://www.evskp.cz/standardy/metadata>)

Ukázka formátování titulního listu v českém jazyce obsahujícího všechny povinné údaje na konkrétní vysoké škole:

<h2>Tvorba elektronických šablon pro UTB ve Zlíně</h2>	
<p>Bc. Jozef Říha</p>	
Studijní program:	N 6208 Ekonomika a management
Studijní obor:	Průmyslové inženýrství
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Pavel Stříž Ústav informatiky a statistiky
Přidělovaný akademický titul:	Ing.
<hr/>	
Diplomová práce 2005	 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulta managementu a ekonomiky
<hr/>	

Ukázka formátování titulního listu v anglickém jazyce na konkrétní vysoké škole:

**UNIVERSITY OF OSTRAVA
FACULTY OF SCIENCE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY**

**RESEARCH OF POTENTIAL MARKET
OF VEGETABLES OILS**

THESIS

**AUTHOR: Jan Novák
SUPERVISOR: Marie Lhotská**

2002

2. Zadání práce

Vkládání *Zadání práce* (týká se bakalářských a diplomových prací) není povinné a vychází z vnitřních předpisů VŠ.

Pokud je do tištěné verze VŠKP *Zadání práce* vázáno, měla by elektronická verze VŠKP obsahovat toto zadání také. V tomto případě by měla být tištěná i elektronická podoba VŠKP identická. Z tohoto důvodu je vhodné vkládat do elektronické verze *Zadání práce* **podepsané** odpovědnými osobami (scanované). Rozsah údajů v *Zadání práce* je zcela v kompetenci konkrétní VŠ.

Příklad komplexního zadání práce:

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulta managementu a ekonomiky Ústav managementu výroby – průmyslového inženýrství akademický rok: 2004/2005		
ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)		
Jméno a příjmení:	Bc. Jozef ŘÍHA	
Studijní program:	N 6208 Ekonomika a management	
Studijní obor:	Průmyslové inženýrství	
Téma práce:	Tvorba elektronických šablon pro UTB ve Zlíně	
Zásady pro vypracování:		
1. Vymezte cíle řešení diplomového projektu.		
2. Zpracujte literární rešerši z dané oblasti a formulujte teoretické východiska pro analytickou a projektovou část.		
3. Vykonajte analýzu dostupného SW pro psaní odborných prací.		
4. Vykonajte průzkum existujících šablon na jiných vysokých školách.		
5. Zhodnoťte výsledky analýzy a průzkumu, navrhnete konkrétní šablony pro vybrané SW produkty.		
6. Vypracujte pokyny pro používání šablon, vypracujte systém pro odhalení základních typografických a stylistických chyb.		
Rozsah práce:	70 stran	
Rozsah příloh:		
Forma zpracování diplomové práce:	tištěná/elektronická	
Seznam odborné literatury:		
Dle doporučení vedoucího diplomové práce.		
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Pavel Stříž Ústav informatiky a statistiky	
Datum zadání diplomové práce:	7. března 2005	
Termín odevzdání diplomové práce:	13. května 2005	
Ve Zlíně dne 21. února 2005		
 doc. PhDr. Václav Nováček, CSc. děkan		 doc. Ing. Roman Bobák, Ph.D. ředitel ústavu

3. Další preliminária

Vkládání dalších nečíslovaných listů do VŠKP se již neliší v tištěné a elektronické verzi. Díky stávající praxi s úpravou tištěných VŠKP na různých VŠ není možné doslovně specifikovat, jaké listy, v jakém pořadí a s jakým obsahem vkládat do VŠKP.

Obvykle se využívají tyto listy:

- *prohlášení o autorství*
- *poděkování*
- *abstrakt v JČ/JA*
- *klíčová slova v JČ/JA*
- *vysvětlivky ke zkratkám*

II. Praktické tipy pro přípravu šablon

Následující tipy a postřehy vycházejí z praktických zkušeností získaných z tvorby a využívání jednotně definovaných šablon VŠKP na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Konkrétní postup při zavádění jednotných šablon je závislý na podmínkách a možnostech každé VŠ.

1. Definování parametrů jednotného vzhledu VŠKP a vytvoření šablon

- Popis formální šablony

V prvním kroku je nutná jednoznačná definice vzhledu titulního listu, preliminárií, grafických stylů, typografických pravidel a dalších náležitostí. Pokud VŠ má určitý „design manuál“ je vhodné jej při tvorbě designu VŠKP zohlednit.

- Vytvoření šablon

Na základě popisu jsou vytvořeny šablony pro různé podporované formáty (nejčastěji pro MS Office, Open Office, TeX). V tomto kroku je důležité vytvořit profesionální šablonu, která nebude obsahovat typografické chyby (byť skryté – případ MS Office). Šablony by měli být čisté, pouze s předdefinovanými styly.

- Vytvoření dokumentu popisujícího šablonu

Tento dokument by měl být po typografické stránce shodný se šablonou. Jeho obsah popisuje jakým způsobem lze šablonu využít, jak jsou definovány jednotlivé styly, propojení rejstříků, citační normy, jak generovat obsah VŠKP... Slouží uživatelům jako určitý vzor, jak má výsledná VŠKP po použití šablony vypadat.

2. Využívání šablon, jejich rozvoj a podpora

- Pilotní projekt

Důležitým krokem, před nasazením šablon do rutinního provozu je otestování jejich využití v praxi na menším počtu studentů (na UTB přibližně 60). Tito studenti většinou odhalí problémy při používání a chyby v šablonách.

- Možné příčiny problémů a jejich odstranění

Problémy mohou mít různé příčiny

- *nedostatečná zkušenost studentů s editory a typografickými pravidly*
 - upřesnění popisného dokumentu, školení studentů v diplomových seminářích, tvorba návodů pro snazší využívání šablon
 - *nestandardní chování textových editorů*
 - vytipování konkrétních verzí, konkrétních problémů, návrhy postupů řešení pro studenty, zjednodušení šablon
 - *chyby v šablonách*
 - důsledná oprava a vystavení aktuálních verzí, chyby mohou být i skryté, objeví se například až při převodu do PDF formátu (WYSIWYG Word není vždy WYSIWYG)
- Rozvoj a podpora šablon

Šablony mohou být integrovány do informačního systému VŠ. Student poté z tohoto systému získá šablonu pro jeho fakultu s již vyplněnými údaji (titulní strana).

Pro podporu šablon na UTB ve Zlíně vznikla samostatná neoficiální stránka (<http://sablona.kvalitne.cz/dr2/>). Obsahuje popis typografických nastavení šablon, tipy a nejčastější chyby při práci s nimi. Obsáhlou a užitečnou sekci jsou dotazy studentů a podrobné odpovědi na ně od autora šablon.

Příloha 1: Ukázka šablony UTB ve Zlíně pro MS Word

Příloha 2: Manuál k šabloně UTB ve Zlíně

Příloha 3: Popis šablony ETD-SK

Za Odbornou komisi pro zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací zpracoval:

Ing. Lukáš Budínský

Ve Zlíně, 14.4.2006